

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВО - ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА ЮРІЯ БУГАЯ»
ПОЛТАВСЬКИЙ ІНСТИТУТ БІЗНЕСУ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

Ухвалено рішенням Вченої ради
Полтавського інституту бізнесу
ПВНЗ «Міжнародний науково-
технічний університет імені
академіка Юрія Бугая»

Полтавського інституту бізнесу
ПВНЗ «Міжнародний науково-
технічний університет імені
академіка Юрія Бугая»

протокол № 2
від «05» листопада 2016 р.,

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИК
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ПОЛТАВСЬКОГО ІНСТИТУТУ БІЗНЕСУ
ПРИВАТНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА ЮРІЯ БУГАЯ»**

(введено в дію з 06.10.2016 р. наказ № 17-А від 05.10.2016 р.)

Полтава 2016

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти розроблене у відповідності до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII, «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» від 8 квітня 1993 року, та «Рекомендацій про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» 24 квітня 2013 року, розроблених Державною науковою установою «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти».

Практика є суттєвою складовою частиною підготовки здобувачів вищої освіти у Полтавському інституті бізнесу Приватного закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая» (далі – Інститут) і проводиться на сучасних відповідно оснащених підприємствах, установах і організаціях різних галузей господарства, державного управління, підприємствах та установах з недержавною формою власності.

У даному Положенні розглядаються загальні питання організації, проведення та підведення підсумків усіх видів практик здобувачів вищої освіти в Інституті.

1. Мета і зміст практики.

1.1. Метою практики здобувачів вищої освіти є оволодіння сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії, формування в них, на базі одержаних у закладі вищої освіти знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати у практичній діяльності.

1.2. Практика здобувачів вищої освіти передбачає безперервність і послідовність її проведення при одержанні потрібного достатнього обсягу практичних знань та умінь відповідно до освітнього кваліфікаційного рівня бакалавр.

1.3. Вид практики визначається залежно від конкретної спеціальності та курсу, на якому навчаються здобувачі вищої освіти.

1.4. Перелік усіх видів практики для кожної спеціальності, їх форми, тривалість і терміни визначаються навчальними планами.

Проходячи практику здобувачі вищої освіти мають змогу отримати достатній обсяг практичних знань та умінь, більш детально ознайомитись із майбутньою професією.

Заключною ланкою практичної підготовки є переддипломна практика студентів, яка проводиться перед виконанням дипломної роботи (проекту). Під час усієї практики поглиблюються та закріплюються теоретичні знання з усіх дисциплін навчального плану, добирається фактичний матеріал для

виконання кваліфікаційної роботи, дипломного проекту або складання державних іспитів.

1.5. Зміст та порядок проходження практики визначається програмою та графіком, які розробляються кафедрою згідно з навчальним планом.

2. Бази практики.

2.1. Практика здобувачів вищої освіти Інституту проводиться на базах практики, які мають відповідати вимогам програми практики.

2.2. Здобувачі вищої освіти самостійно, за погодженням з відповідними кафедрами, підбирають для себе місце проходження практики та пропонують його для використання.

2.3. З базами практики (підприємствами, організаціями та установами будь-якої форми власності) Інститут завчасно укладає договори на її проведення за формою, визначеною в додатку № 1. Тривалість дії договорів погоджується між сторонами.

3. Організація та керівництво практикою

3.1. Відповідальність за організацію, проведення та контроль практики покладається на ректора Інституту. Навчально-методичне керівництво та виконання програми практики забезпечують відповідні кафедри. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням у Інституті здійснює керівник практики від закладу вищої освіти.

3.2. До керівництва практикою від Інституту залучаються досвідчені викладачі, які брали безпосередню участь у навчальному процесі, за яким проводиться практика.

3.3. Керівники практики від інституту зобов'язані:

- перед початком практики контролювати підготовленість баз практики;
- забезпечувати проведення всіх організаційних заходів перед виходом здобувачів вищої освіти на практику: інструктаж про порядок проходження практики й інструктаж з правил техніки безпеки, надання здобувачам вищої освіти необхідних документів для проходження практик (направлення, програма практики, щоденник з практики, календарний план проходження практики, індивідуальне завдання, тема курсової або дипломної роботи);
- повідомляти здобувачам вищої освіти про систему звітності з практики: подання письмового звіту, матеріалів для виконання кваліфікаційної роботи, правила оформлення індивідуального завдання;
- складати графіки виконання програми практики й узгоджувати його з базами практики;
- контролювати виконання програми практики та дотримання внутрішнього розпорядку шляхом відвідання баз практики, проведення консультацій;

- у складі комісії приймати захист звітів з практики;
- подавати завідувачу кафедри письмовий звіт про проведення практики із зауваженнями та пропозиціями щодо поліпшення практики здобувачів вищої освіти (не пізніше 3-х днів після захисту звітів).

3.4. Розподіл здобувачів вищої освіти на практику проводить кафедра не пізніше 2 тижнів до початку практики відповідно листів запрошень і письмових заяв здобувачів вищої освіти узгоджених з керівниками підприємств (організацій, установ) місць практики.

3.5. Бази практики в особі їх перших керівників разом з Інститутом несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики здобувачів вищої освіти.

3.6. Обов'язки безпосередніх керівників призначених базами практики, зазначені в окремих розділах договорів на проведення практики (додаток 1).

3.7. Здобувачі вищої освіти Інституту при проходженні практики зобов'язані:

- за один місяць до початку практики узгодити із завідувачем кафедри обрану базу практики;
- до початку практики одержати від керівника практики від інституту всі необхідні документи, консультації щодо оформлення їх;
- своєчасно прибути на базу практики;
- вивчити та суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки та виробничої санітарії, нести відповідальність за виконану роботу;
- регулярно відвідувати керівника практики від закладу вищої освіти у дні проведення консультацій;
- своєчасно представити керівнику практики звіт і захистити його;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників.

4. Підведення підсумків практики

4.1. Після закінчення практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми й індивідуального завдання. Загальна і характерна форма звітності здобувача вищої освіти з практики – це подання письмового звіту разом з іншими документами (щоденник, характеристика тощо), подається на рецензування керівнику практики не пізніше останнього дня практики.

Звіт має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти усіх розділів програми практики й індивідуального завдання, мати розділи з питань охорони праці, висновки та пропозиції, список використаних джерел тощо. Оформляється звіт за вимогами, які встановлює Інститут, з обов'язковим урахуванням вимог стандартів, єдиної системи оформлення документації.

4.2. Звіт з практики захищається здобувачем вищої освіти (з диференційованою оцінкою) у комісії, призначеній завідувачем кафедри. До

складу комісії входять керівники практики від інституту і, за можливості, від бази практики, завідувач кафедри, завідувач ВНОР.

Комісія приймає захист звітів з практики у здобувачів вищої освіти в останній день практики на навчальному занятті згідно розкладу. Оцінка за практику вноситься до відомості обліку успішності та залікову книжку студента за підписом керівника практики.

4.3. Здобувачу вищої освіти, який не виконав програму практики без поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно, при виконанні умов, визначених закладом вищої освіти. Здобувач вищої освіти, який повторно отримав негативну оцінку за практику в комісії, відраховується із закладу вищої освіти.

4.4. Підсумки кожної практики, обговорюються на засіданнях кафедр, протягом тижня після захисту звітів. Загальні підсумки практики підводяться на засіданні Вченої ради Інституту не менше одного разу протягом навчального року.

5. Матеріальне забезпечення практики

5.1. Джерела фінансування практики студентів закладів вищої освіти визначаються формою замовлення на відповідних фахівців: державні чи регіональні кошти підприємств, організацій, установ усіх форм власності, закордонних замовників-спеціалістів або кошти фізичних осіб. Для фінансування практики можуть залучатися додаткові джерела фінансування, не заборонені законодавством.

5.2. Витрати на практику студентів Інституту входять складовою частиною в загальні витрати на підготовку фахівців. Розмір витрат на практику студентів визначається кошторисом, що розробляє заклад вищої освіти та погоджує з базами практики, із розрахунку вартості проходження практики одного студента за тиждень.

5.3. Практична підготовка студентів за ініціативою роботодавців може здійснюватися за рахунок коштів останніх. Бази практики мають право самостійно брати на себе витрати на проведення практики студентів, що обумовлюється в угоді на проведення практики.

5.4. Кількість студентів, які направляються на практику за ініціативою роботодавців, визначається інститутом за узгодженням з підприємствами, бізнесовими структурами й оформлюється наказами ректора. Житло таким студентам, добові, проїзд в обидва кінці сплачується за рахунок приймаючої сторони (підприємств-баз виробничої практики).

5.5. Оплата праці безпосередніх керівників практики від бази практики здійснюється навчальним закладом згідно з діючими в період практики ставками погодинної оплати праці працівників, за проведення навчальних занять із розрахунку 1 година на одного студента на тиждень. Форма оплати праці спеціалістів баз практики вказується безпосередньо навчальним закладом у договорі цивільно-правового характеру.

5.6. Норма навчального навантаження викладачів – керівників практик на проведення практик студентів і на прийом звіту з практики (індивідуального завдання) встановлюється на підставі наказу ректора.

5.7. Терміни та витрати на керівництво практикою, кількість студентів у групах і підгрупах встановлюються відповідно до навчальних планів і наявного фінансування та регламентуються наказом по інституту згідно чинного законодавства України. Робочий час викладача – керівника практики від інституту враховується як педагогічне навантаження, і заноситься в індивідуальний план роботи викладача.

Інші організаційні питання практики, не обумовлені у даному Положенні, можуть встановлюватися (конкретизуватися) наказами ректора.

Додаток 1
до Положення про організацію та
проведення практик здобувачів вищої
освіти Полтавського інституту бізнесу

ДОГОВІР № _____
про проведення практики здобувачів вищої освіти
Полтавського інституту бізнесу Приватного вищого навчального закладу «Міжнародний
науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»

м. Полтава

« ____ » _____ 20 ____ р.

Полтавський інститут бізнесу **Приватного вищого навчального закладу «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»** (далі - Інститут), в особі ректора Лавриненка Сергія Івановича, що діє на підставі положення, і, з другої сторони,

_____ (назва підприємства, організації, установи)

(далі – база практики), в особі _____ (посада, прізвище, ініціали)

що діє на підставі _____ (статут підприємства, розпорядження, доручення)

уклали між собою цей договір про наступне:

1. ПІДПРИЄМСТВО зобов'язується:

- 1.1. Прийняти здобувачів вищої освіти на практику згідно з календарним планом у Додатках до цього договору, який розробляється кожен навчальний рік.
- 1.2. Призначити наказом кваліфікованих фахівців для безпосереднього керівництва практикою.
- 1.3. Створити необхідні умови для використання здобувачами вищої освіти програми практики, не допускати використання їх на посадах і роботах, що не відповідають програмі практики та майбутньому фаху.
- 1.4. Забезпечити здобувачам вищої освіти умови безпечної роботи на кожному робочому місці. Проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці: вступний та первинний на робочому місці. У разі потреби навчати здобувачів вищої освіти-практикантів безпечних методів праці.
- 1.5. Надати здобувачам вищої освіти-практикантам можливість користуватись матеріально-технічними засобами та інформаційними ресурсами, необхідними для виконання програми практики.
- 1.6. Забезпечити облік виходів на роботу здобувачів вищої освіти-практикантів. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення негайно повідомляти заклад вищої освіти.
- 1.7. Після закінчення практики надати письмову характеристику на кожного здобувача вищої освіти-практиканта, в котрій відобразити виконання програми практики, якість підготовленого ним звіту тощо.
- 1.8. Надавати здобувачам вищої освіти можливість збору інформації для курсових і дипломних робіт за результатами діяльності підприємства, яка не є комерційною таємницею, на підставі направлень кафедр.
- 1.9. Додаткові умови _____

2. Заклад вищої освіти зобов'язується:

- 2.1. До початку практики надати базі практики для погодження програму практики, а не пізніше ніж за тиждень – список здобувачів вищої освіти, яких направляють на практику.
- 2.2. Призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів.
- 2.3. Забезпечити додержання здобувачами вищої освіти трудової дисципліни та правил внутрішнього трудового розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією бази практики нещасних випадків, якщо вони сталися зі здобувачами вищої освіти під час проходження практики.

2.4. Навчальний заклад зобов'язується не розголошувати використану інформацію про діяльність підприємства через знищення курсових, дипломних робіт і звітів у встановленому порядку.

2.5. Додаткові умови _____

3. Відповідальність сторін за невиконання угоди.

3.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації і проведення практики згідно до чинного законодавства України.

3.2. Всі суперечки, що виникають між сторонами за цією угодою, вирішуються у встановленому порядку.

3.3. Договір набуває чинності після його підписання сторонами і діє до кінця практики згідно з календарним планом.

3.4. Договір складено у двох примірниках, які мають однакову юридичну силу: перший – бази практики, другий – Інституту.

3.5. Цей договір не заперечує внесення до нього змін та доповнень на основі взаємної письмової згоди Сторін.

Реквізити сторін:

Інститут:

Полтавський інститут бізнесу МНТУ
36039, Полтавська область,
м. Полтава, вул. Сінна, 7
тел.: (0532) 50-81-78

База практики:

Ректор _____ С.І. Лавриненко
«__» _____ 20__ року

«__» _____ 20__ року

Додаток 2

До Договору № _____ від «___» _____ 20__ р.
про проведення практики здобувачів вищої освіти

Календарний план на 2019/2020 рр.

Спеціальність		Курс	Вид практики	Кількість здобувачів вищої освіти		Терміни практики	
шифр	назва			заявлено	прийнято	початок	кінець
1	2	3	4	5	6	7	8
073	Менеджмент	IV	переддипломна	1	1		

Від Полтавського інституту бізнесу
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»

Ректор

_____ (Лавриненко С.І.)

«___» _____ 20__ р.

Від підприємства

Керівник

_____ (_____)

«___» _____ 20__ р.

Від Полтавського інституту бізнесу

Додаток 3
до Положення про організацію та
проведення практик здобувачів вищої
освіти Полтавського інституту бізнесу

Директору _____

НАПРАВЛЕННЯ НА ПРАКТИКУ

Відповідно до наказу Полтавського інституту бізнесу ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая» від «__» _____ 20__ року № _____ та на підставі договору з підприємством (установою, організацією) про проведення практик від «__» _____ 20__ року № _____ направляємо до Вашої організації (підприємства, установи) для проходження навчальної (виробничої, переддипломної) практики здобувачів вищої освіти ____ курсу ____ групи _____ спеціальності _____ інституту/факультету у кількості ____ чоловік.

Термін практики: з «__» _____ 20__ р. по «__» _____ 20__ р.

Керівник практики від кафедри: _____

Список здобувачів вищої освіти:

1.

Ректор

Полтавського інституту бізнесу _____ С.І. Лавриненко